

Verstavaardigheid

Verstavaardigheid Alfa A

Kan bekende klanken en bekende korte woorden in een korte zin herkennen.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Klanken	– Kan geleerde klanken herkennen in een eenlettergrepig woord. – Kan de eerste klank isoleren in een woord. – Kan horen of de beginklanken in woorden hetzelfde zijn, zoals <i>maan - naam</i>. – Hoort of bekende klanken in woorden hetzelfde zijn, zoals <i>oma - opa, paar - raar</i>. – Kan van losse klanken een mkm woord maken (synthese), zoals <i>les</i>. – Kan een mkm woord in klanken opdelen en die benoemen (klankanalyse).	– Er wordt langzaam en duidelijk gesproken. – De boodschap wordt direct tot de luisteraar gericht. – De woorden bevatten geleerde, bekende klanken. – De zinnen zijn zeer kort en betreffen zichzelf, de familie en de directe concrete omgeving.
2. Woorden	– Herkent geleerde woorden in een zin. – Kan bekende, korte woorden herkennen in een korte zin, bijvoorbeeld <i>De juf pakt het boek</i>. – Kan woorden isoleren in een korte zin. – Kan het aantal woorden tellen in een korte zin.	
3. Zinnen	– Kan een korte instructie opvolgen.	

Verstavaardigheid Alfa B

Kan de meeste klanken in een éénlettergrepig woord herkennen en kan bekende korte en lange woorden isoleren in een korte zin.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Klanken	– Kan de meeste klanken herkennen en isoleren in een éénlettergrepig woord. Nog niet: [ng], [nk], mmmk- (<i>stroom</i>) of kmmm- (<i>arts</i>) combinaties. – Hoort of klanken in woorden hetzelfde zijn. – Kan van losse klanken een mmkmmm woord maken (synthese), zoals <i>worst, plonst, klotst, stamp</i>. – Kan een mmkmmm woord in klanken opdelen en benoemen (klanka-analyse).	– Er wordt langzaam en duidelijk gesproken. – De boodschap wordt direct tot de luisteraar gericht. – De woorden bevatten de meeste van de voorkomende klanken. – De zinnen kunnen iets langer zijn en betreffen zichzelf, de familie en de directe concrete omgeving.
2. Woorden	– Herkent de met nadruk aangeboden functiewoorden in een zin. – Kan bekende korte en lange woorden isoleren in een korte zin. – Hoort dat samengestelde woorden uit stukjes bestaan.	
3. Zinnen	– Kan woorden isoleren in een lange zin, zoals <i>De juf pakt het boek uit de tas.</i> – Kan het aantal woorden tellen in een langere zin. – Kan korte zinnen vasthouden en reproduceren, zoals <i>Dit is mijn boek</i> en <i>Hoe gaat het met jou?</i>	
4. Gesprekken	– Herkent bekende woorden in een tekst. – Hoort in gesprekken de intonatieverschillen bij een mededeling of een instructie.	

Verstavaardigheid Alfa C

Kan alle klanken en medeklinkerclusters in een woord herkennen en isoleren en kan woorden isoleren in een lange zin.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Klanken	– Kan alle klanken en medeklinkerclusters herkennen en isoleren in een woord. – Hoort en is in staat aan te geven welke klanken verschillend zijn in twee woorden, zoals <i>naam</i> – <i>raam</i>. – Kan een woord in klanken opdelen en kan klanken benoemen (klanka-analyse).	– Er wordt langzaam en duidelijk gesproken. – De boodschap wordt direct tot de luisteraar gericht. – De woorden bevatten alle voorkomende klanken en medeklinkerclusters. – De zinnen kunnen lang zijn en betreffen zichzelf, de familie en de directe, concrete omgeving.
2. Woorden	– Kan woorden isoleren in een lange zin. – Kan woorden opdelen in lettergrepen en deze benoemen.	
3. Zinnen	– Kan zinnen in het geheugen opslaan en ze later reproduceren. – Hoort intonatie van een zin en kan deze reproduceren.	
4. Gesprekken	– Herkent de 'toon' van een gesprek, bijvoorbeeld een vraag of als iemand boos is, bijvoorbeeld <i>Wil je mee lopen?</i>, <i>Nu is het genoeg!</i> – Kan kernwoorden isoleren in een gesprek, zoals <i>Wij zijn gisteren naar zee geweest.</i> - <i>Wat leuk. Ging je ook zwemmen?</i>	

Uitspraak en gesproken taal

Uitspraak en gesproken taal Alfa A

Kan bekende klanken en woorden nazeggen.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Klanken	– Kan bekende klanken nazeggen. – Kan de klanken in een mkm woord benoemen.	– De leerling gebruikt meestal de juiste uitspraak van de klanken.
2. Woorden	– Kan korte onbekende en langere bekende woorden nazeggen.	
3. Zinnen	– Kan korte zinnen van eenlettergrepige woorden nazeggen: <i>Ik ben ... / Ik woon in ...</i> – Kan woordaccent in een korte zin nazeggen.	
4. Notie van gesproken taal	– Weet dat een woord de neerslag is van een combinatie van klanken.	

Uitspraak en gesproken taal Alfa B

Kan bekende klanken, woorden en zinnen nazeggen met de juiste uitspraak, woordaccent en zinsmelodie.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Klanken	– Kan alle klanken nazeggen. – Kan korte zinnen vasthouden en reproduceren. – Kan het woordaccent in een lange zin nazeggen.	– Gebruikt meestal de juiste uitspraak, woordaccent en zinsmelodie.

2. Woorden	– Kan de klanken in een mmkmmm woord benoemen. – Is in staat om korte en samengestelde woorden na te zeggen. Kan bekende woorden nazeggen.	
3. Zinnen	– Kan korte zinnen met korte en samengestelde woorden nazeggen. – Kan het woordaccent in een lange zin nazeggen.	
4. Notie van gesproken taal	– Weet dat meerdere woorden een zin vormen.	

Uitspraak en gesproken taal Alfa C

Kan bekende klanken, woorden en zinnen nazeggen met de juiste uitspraak, woordaccent en zinsmelodie.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Klanken	– Kan alle klanken nazeggen, ook medeklinkerclusters. – Kan de klanken van een woord benoemen.	– De leerling gebruikt meestal de juiste uitspraak, woordaccent en zinsmelodie. – De woorden bevatten alle voorkomende klanken en medeklinkerclusters. – De zinnen kunnen langer zijn en betreffen zichzelf, de familie en de directe, concrete omgeving.
2. Woorden	– Kan klankzuivere en niet-klankzuivere samengestelde woorden nazeggen. – Kan de lettergrepen van een woord benoemen.	
3. Zinnen	– Kan zinnen in het geheugen opslaan en reproduceren. – Kan de intonatie van een zin reproduceren.	
4. Notie van gesproken taal	– Weet dat je met je uitspraak een betekenis kunt uitdrukken, bijvoorbeeld met klemtoon en vraagintonatie.	

Schrijftechniek en geschreven taal

Schrijftechniek en geschreven taal Alfa A

Beheerst de basistechniek van penhouding en schrijfhouding. Heeft een basisnotie van dat geschreven taal een weerslag is van klanken.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Schrijftechniek	– Kan een pen of een potlood op de juiste manier vasthouden. – Kan schrijfpatronen overtrekken. – Kan vanuit de vingers schrijven.	– De leerling vormt blokletters duidelijk leesbaar en steeds op dezelfde manier.
2. Notie van geschreven taal	– Weet waar je begint met een letter te schrijven. – Weet dat wat je eerst hoort, helemaal links in een woord of zin staat (ordening van klanken). – Weet dat letters en woorden een weerslag zijn van klanken. – Weet dat Nederlands van links naar rechts gelezen wordt en van boven naar beneden. Kent ook de begrippen <i>links/rechts</i> en <i>boven/beneden</i>. – Weet dat logo's en pictogrammen en geometrische figuren ergens naar verwijzen.	

Schrijven Alfa B

Beheerst de basistechniek van penhouding en schrijfhouding. Begrijpt dat geschreven taal een weerslag is van gesproken taal, in woorden en zinnen.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Schrijftechniek	– Neemt de juiste houding aan bij schrijven.	– Vormt blokletters duidelijk leesbaar en steeds op dezelfde manier.
2. Notie van geschreven taal	– Weet dat een woord uit letters is samengesteld bij het schrijven ervan en tekent geen plaatjes. – Weet dat een zin uit woorden bestaat. – Weet dat van gesproken taal elk woord opgeschreven kan worden.	– Vormt cijfers duidelijk leesbaar en steeds op dezelfde manier. – Maakt woorden in een zin herkenbaar door witruimte te gebruiken tussen twee woorden. – Groepeer cijfers op de juiste manier bij data, telefoonnummers en geldbedragen.

Schrijven Alfa C

Kan voldoende vlot schrijven in blokschrift. Begrijpt dat geschreven taal een weerslag is van gesproken taal, in woorden en zinnen. Weet dat symbolen en logo's verwijzen naar iets in de werkelijkheid.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Schrijftechniek	– Hanteert een goede schrijfmotoriek. Kan met de juiste schrijfhouding en goede hantering van pen en papier letters, woorden en cijfers naschrijven. – Heeft voldoende fijne motorische vaardigheden en oog-hand coördinatie om letters van de juiste vorm en grootte te kunnen vormen. – Vormt blokletters duidelijk leesbaar en steeds op dezelfde manier. – Vormt cijfers duidelijk leesbaar en steeds op dezelfde manier. – Is in staat een herkenbare structuur in cijfers aan te brengen, bijvoorbeeld bij een postcode en een kenteken.	– De leerling schrijft zinnen met voldoende spatie ertussen. – Gebruikt hoofdletters en punten, vraagtekens en uitroepetekens, hoofdletters bij eigen naam. – De leerling schrijft op de lijn en deelt een tekst in met een overzichtelijke bladspiegel.

2. Notie van geschreven taal	– Weet dat een tekst uit zinnen bestaat. – Weet dat ook ongrammaticale zinnen en zinnen die wat betreft de inhoud onjuist zijn, opgeschreven kunnen worden, zoals: <i>Mijn broer is een kat.</i> – Weet dat uit de context blijkt of cijfers naar bijvoorbeeld geld, data of telefoonnummers verwijzen. – Weet dat woord en beeld samen informatie kunnen verschaffen, bijvoorbeeld op borden. – Weet waar frequente logo's naar verwijzen. – Kan de afkomst van een tekst ten minste duiden. – Start na een eerste oriëntatie op de tekst met lezen in plaats van met gokken om de tekst verder te begrijpen.	
-------------------------------------	--	--

Digitale vaardigheden

Digitale vaardigheden

Kan in een bekende en ingerichte omgeving een beperkt aantal digitale toepassingen gebruiken en handelingen verrichten.

Onderdeel	Vaardigheden	Tekstkenmerken
1. Gebruik apparatuur	– Kan basishandelingen uitvoeren (aanzetten, inloggen) bij bekende (leer)programma's. – Kan op een website met een eenvoudige structuur informatie zoeken.	– De websiteteksten en tekstverwerkingstools hebben een eenvoudige, overzichtelijke structuur.
2. Tekstverwerking	– Kan een eenvoudige tekst typen met gebruik van punt, komma en hoofdletter. – Kan een tekst opslaan. – Kan een bericht versturen met de telefoon of via e-mail, een e-mail inclusief een bijlage.	– De websiteteksten en tekstverwerkingstools hebben een eenvoudige woordenschat. – De websiteteksten en tekstverwerkingstools zijn gebruiksvriendelijk voor de gebruiker.